

DÖNGÜSEL EKONOMİYİ ANLAMAK

Prof.Dr. Gülçin Büyüközkan

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

- **Sürdürülebilir Kalkınma**, gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılayabilme yeteneklerinden taviz vermeden günümüzün ihtiyaçlarını karşılayan kalkınmadır.

Çevre ve Kalkınma Dünya Komisyonu, 1987

Sürdürülebilir Kalkınmanın Temel İlkeleri

Ekonomik Refah - Çevrenin Korunması - Sosyal Eşitlik - Kültürel Saygı ve Koruma
- Uzun Vadeli Düşünme - Bütüncül Yaklaşım - Paydaş Katılımı ve İşbirliği -
Uyarlanabilir Yönetim

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BOYUTLARI

- **Ekonomik Sürdürülebilirlik:**

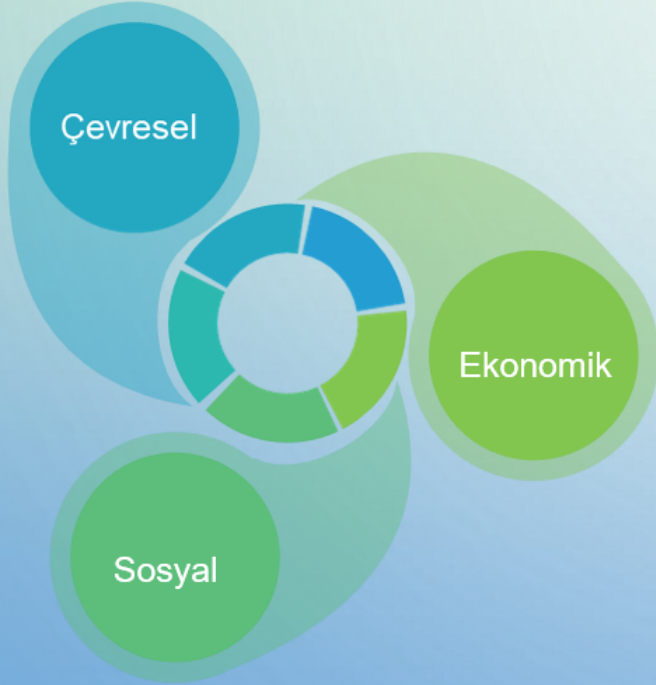
Ekonomik kalkınma, sürdürülebilirlik içinde önemli bir unsur olup, gelir adaleti ve ekonomik büyümenin dengeli olması hedeflenir.

- **Çevresel Sürdürülebilirlik:**

Doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde kullanılması ve çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınmanın temel prensiplerindendir.

- **Sosyal Sürdürülebilirlik:**

İnsan haklarına saygı, toplumsal eşitsizliklerin azaltılması ve toplumun refahını artırmak sürdürülebilirliğin bir parçasıdır.

NEDEN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ?

Nüfus Artışı - İklim Değişikliği - Kaynakların Tükenmesi - Biyolojik Çeşitlilik Kaybı - Enerjiye Olan Talep - Kuraklık - Atık Yönetimi - Kirlilik

2015 yılının Eylül ayında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, yoksulluğu ortadan kaldırmak, gezegenimizi korumak, eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek hedefiyle 2030 yılında tamamlanan bir yol haritası olarak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını kabul etti.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin
KÜRESEL AMAÇLAR

DÖNGÜSEL EKONOMİ

- **Döngüsel ekonomi**, ürünlerin ve malzemelerin kullanımının **sınırlı kaynakları daha verimli bir şekilde kullanacak şekilde** tasarlandığı bir ekonomik modeldir. Bir ürünün **katma değerini** mümkün olduğunca **koruyan ve israfı ortadan kaldıran** bir anlayışı veya sistemi ifade eder.
- Sürdürülebilir kalkınmanın amaçlarına ulaşabilmek için döngüsel ekonomi; **geri dönüşüm, yeniden kullanım ve azaltma süreçlerini** işleyerek, ürünlerin yaşam ömrünün arttırılmasına ve ürün ömrü bittikten sonra tekrar sürece dahil olmasına dayanmaktadır.
- **Döngüsel ekonomi, devamı olan ve uzun vadeli bir süreçtir.**

DOĞRUSAL - DÖNGÜSEL EKONOMİ

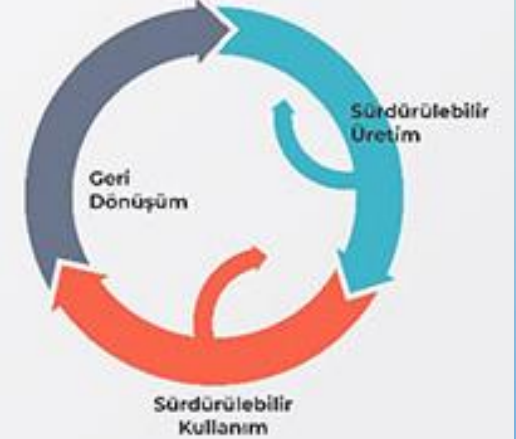
Doğrusal Ekonomi

Mevcut (Geri Dönüşüm) Ekonomisi

Döngüsel Ekonomi

DÖNGÜSEL EKONOMİ

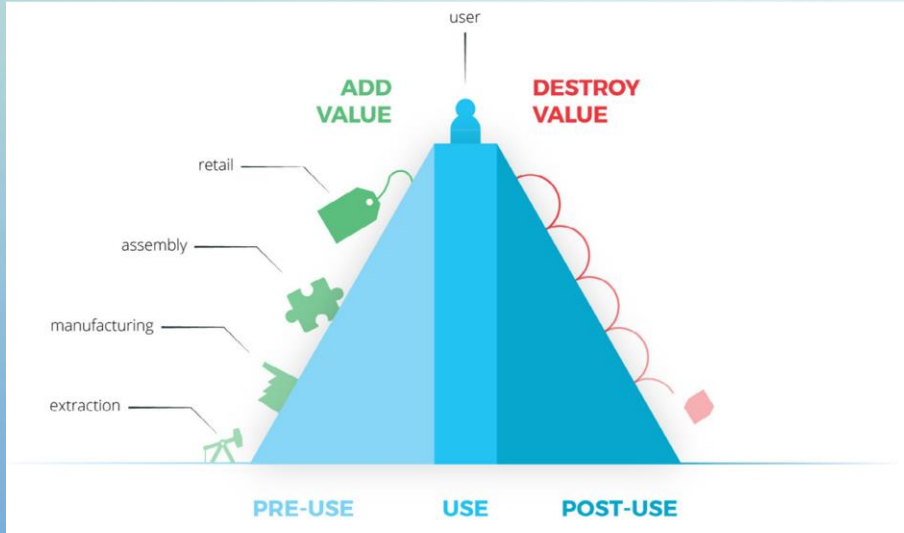
- **Döngüsel Ekonomi**, atıkları azaltmayı, sürdürülebilirliği teşvik etmeyi ve kaynakların verimli kullanımını en üst düzeye çıkarmayı amaçlayan bazı temel ilkelere dayanmaktadır.

Döngüsel Ekonominin Temel İlkeleri

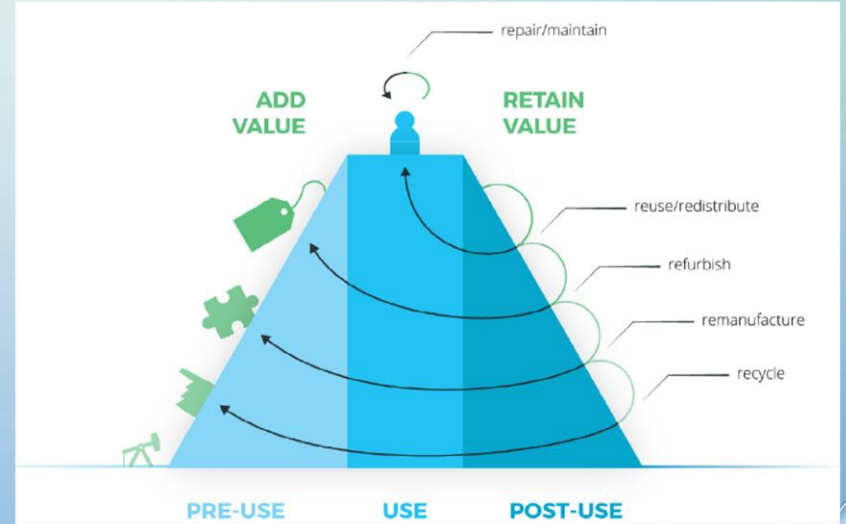
Sürdürülebilir Tasarım - Yenilenebilir ve Geri Dönüşümlü Kaynak Kullanımı – Etkin Atık Yönetimi - Yeniden Kullanım ve Onarım - Malzeme Verimliliği ve Geri Dönüşüm - Kaynak Verimliliği - Sürdürülebilir Tedarik Zinciri - Şeffaflık ve İzlenebilirlik - Çevresel Etkiyi En Aza İndirme - Tüketici Katılımı - Paydaşlarla İşbirliği ve İnovasyon - Hükümet Politikaları ve Düzenlemeler

DEĞER PİRAMİDİ (VALUE HILL)

Doğrusal Ekonomide Değer Piramidi

Döngüsel Ekonomide Değer Piramidi

AB, Avrupa'yı daha temiz ve daha rekabetçi hale getirmek için
DÖNGÜSEL EKONOMİYE geçmeyi hedefliyor.

Döngüsel ekonomi ile amaçlananlar:

- Daha sağlıklı bir gezegen sağlamak ve kirliliği azaltmak,
- Su ve arazi kullanımı gibi doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı azaltmak,
- AB'nin ilk iklim-nötr kıta olmasına yardımcı olmak için emisyonları azaltmak,
- Yeni iş fırsatları ve yerel kalitede istihdam yaratmak,
- Mart 2020'de yayınlanan eylem planıyla daha dirençli değer zincirleri oluşturmak

Hedefler

1. Sınırdaki Karbon Düzenlemeleri
2. **Yeşil ve Döngüsel Bir Ekonomi**
3. Yeşil Finansman
4. Temiz, Ekonomik ve Güvenli Enerji Arzı
5. Sürdürülebilir Tarım
6. Sürdürülebilir Akıllı Ulaşım
7. İklim Değişikliği İle Mücadele
8. Diplomasi
9. Avrupa Yeşil Mutabakatı Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Faaliyetleri

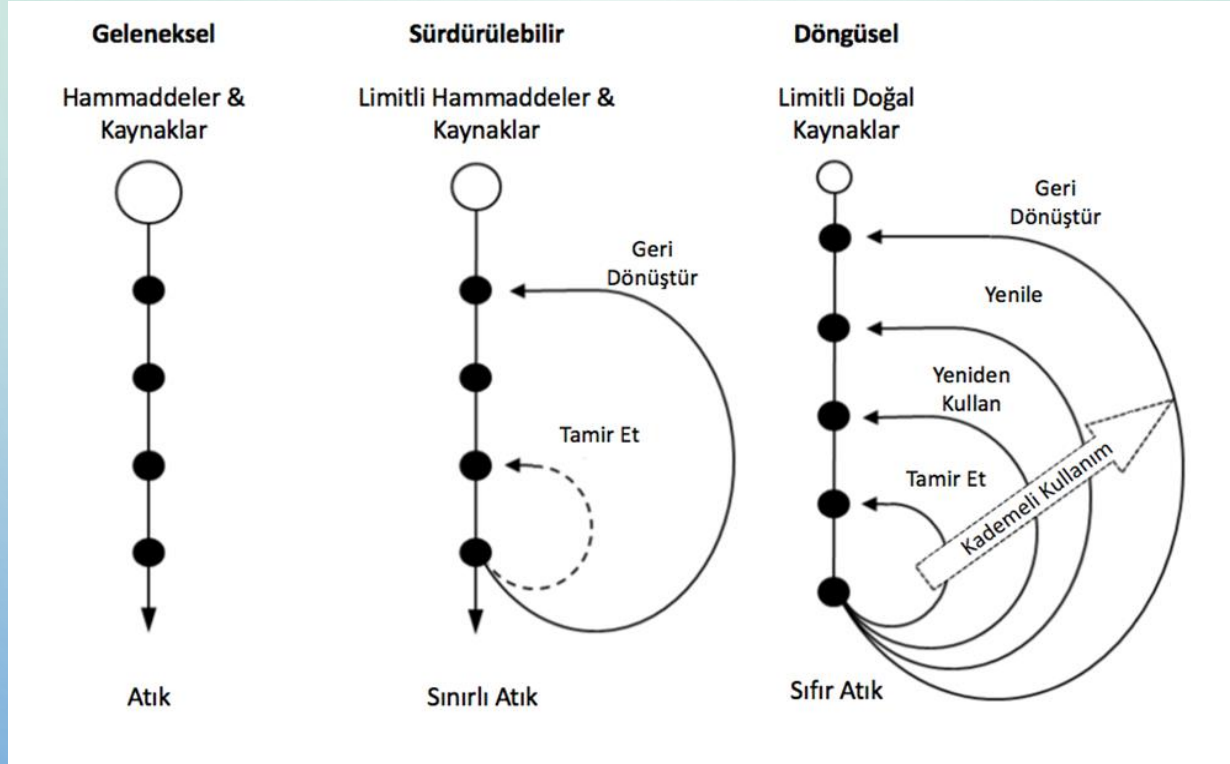
DÖNGÜSEL EKONOMİ TEMELLİ TASARIM

- **Döngüsel ekonomi tasarımı**, ürünlerin, hizmetlerin ve sistemlerin tasarlanmasında kaynakların mümkün olduğunca etkili bir şekilde kullanılmasını hedefler. Bu tasarım yaklaşımı, ürünlerin ömür boyu değerini maksimize etmeyi ve atık üretimini minimize etmeyi amaçlar. Temel amacı, ürünlerin ve malzemelerin bir döngü içinde tekrar kullanılmasını, geri dönüştürülmesini veya yeniden işlenmesini sağlamaktır.

Döngüsel Ekonomi Temelli Tasarım Özellikleri

Dayanıklılık ve Kalite - Malzeme Seçimi - Geri Dönüşüme Uygunluk - Modüler Tasarım - Geribildirim Döngüsü - Tamir Edilebilirlik - İşlevsellik - Değiştirilebilir Parçalar - Ürün İzleme ve Takip - İşbirliği ve Açık Tasarım

DÖNGÜSEL TEDARİK ZİNCİRİ

DÖNGÜSEL EKONOMİNİN FAYDALARI

Kaynakların Korunması - Atık Azaltma - Enerji Verimliliği - Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılması - Ekonomik Faydalar - Yeni İş Alanları Yaratma - Geliştirilmiş Ürün Kalitesi - Azaltılmış Çevre Kirliliği - Ekosistemlerin Korunması - Tüketici Tasarrufu - Tedarik Zinciri Aksaklıklarına Karşı Dirençlilik - Etik ve Sosyal Faydalar - Sürdürülebilir Kentleşme - Küresel Sürdürülebilirlik

DÖNGÜSEL EKONOMİYE GEÇİŞTE KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR

Zihniyet ve Kültürde Değişim - Tasarım ve İnovasyon -
Tüketici Davranışı - Altyapı ve Lojistik - Yönetmelikler ve
Standartlar - Yatırım ve Finansman - Pazar Talebi -
Küresel Tedarik Zincirleri - Veri ve Dijitalleşme - Kültürel
ve Bölgesel Farklılıklar - KOBİ Katılımı - Tüketici
Farkındalığı ve Eğitimi - E-atıklar ve Tehlikeli Maddeler -
Yasal Düzenlemeler - İlerlemelerin Ölçülmesi ve Takibi

Sürdürülebilir bir gelecek için, Döngüsel Ekonomi - Döngüsel Yaşam

İlginiz için teşekkürler ...

gbuyukozkan@gsu.edu.tr
gulcin.buyukozkan@gmail.com